

3424

OLE VALMIS

EESTI SKOUTIDE HÄÄLEKANDJA

A. 921 P
Ole

Nr. 2

4 APRILL / MIKS PYHITSEME JYRIPÄEVA / ETTEVAATUST SKOUTMÄRKIDEGA / NOORSEPPADELLE / SKOUTIDE EKSKURSIOONIDEST / TÄRVILISED NÄPUNÄITED LAAGRISKÄIJATELE / SKOUT ON VEND IGALE TEISELE SKOUDILE JA GUIDILE / VÄLJAMAALT / KROONIKA / MITMESUGUST

VASTUTAV TOIMETAJ CARL SARAP
VÄLJAANDJA KIRJASTUS „ODAMEES“

EESTI SKOUTIDE HÄÄLEKANDJA „OLE VALMIS“

ilmub Tartun järjekindlalt iga kuu 15-mal päeval. „Ole valmis“ avaldab skoutingisse puutuvaid kirjatöid skoutide eneste ja vanemate poolehoidjate ning tegelaste poolt, kon juuren eraldi tähepanu leiab Eesti skoutide korraldus. „Ole valmis“ toob ylevaateid kogu maakera skoutingist võõraste rahvaste skoudi shurnaalide järele. Yksiku numbri hind 20 Emk.

Vastutav toimetaj: Carl Sarap. Väljaandja: Kirjastus „Odamees“

Kõnetunnid: teisip. k. 12—1, reedel k. 4—5

Toimetus ja talitus: Tartu, „Odamees“, Promenaad 7-a.

Neil päivil jõuab müügile

SKOUDI KÄSIRAAMAT

Kokkusäädanud A. Tols ja H. Johanson. „Odamehe“ kirjastus.

Praegu ilmus „ODAMEHEL“

KOMBEÕPETUS

Sisu: Teretamine. Käepigistus. Tänaval. Sõidul. Avalikkuden asutusten jne. Esitellemine. Nimekaardid. Kylankäigud. Vastuvõtmise päevad. Ylespidamine külankäigul ja kylalise vastu. Pidusõõgid. Viisakuse reeglid pidusõõgiks. Sõõgisedel. Lauakatmise viis. Teenimine. Kuidas syyakse. — **Hind 50 Emk.**

Saada igast rmkpl, Pääladu — „Odamees“ Tartun. Võib ka otse kirjastuselt järelmaksuga telli.

NOORTELE

soovitab „Odamees“ Ameerika kirjaniku Jack London'i vahvat ja hoogsat romaani

JUHTUMUSED INIMESESÕOJATE SAAREL

Ilmus „Odamehe“ rahvaraamatute seerian kolmen raamatun (nr. nr. 5, 6, 7). Kokku ligi 300 lhk. Esimene raamat: hind 30.—, teine — 30.—, kolmas — 15.—

Eelteade: Kevadel ilmub „Odamehel“ Mayne Reid'i põnevam romaan Ameerika asunnikude elust

PÄÄTA RATSANIK

Piltidega.

Skoudi ja guidi märke (vask ja hõbe) võib saada I meriskoutide ryhmast Tartun, Tallinna tän. 51, k. 2.

OLE VALMIS

YKS KORD KUUS

Nr. 2

15 aprill 1921

Nr. 2

„Ole valmis“ jätkab oma ilmumist endisel kujul skoutide ajakirjana. Ta sääb endalle ylesandeks töötada yhise Eesti skoutide maleva mõttes, kaasa aidata skoutide liikumisele Eestis. Eesti skoutide maleva ametliku häälekandjale „Eesti skout“ ei mõtle „Ole valmis“ võistleiks hakata ega olla. Kuid pyyab igapidi toeks ja abiks olla skoutidelle kõiksugu juhatuses ja praktilistes nõuannetes. Ilmudes võimaldasa rikkalikult ilustetuna tahab „Ole valmis“ eriti abiks olla guidide rover-skoutide ja „hundipoegade“ organisatsioonide arendamisele.

Tervishoiu ja spordi laiendamine skoutide ja guidide seas on yheks tähtsamaks „Ole valmis“ pyydmiseks. Ta suudab seda loodetavasti teosta, sest „Ole valmis“ele on luband kaastöid mitmed spordi tegelased ja arsiid.

Oma esimese numbriga on „Ole valmis“ skoutide ja guidide seas õige suurt poolehoidu leidnud, mida tõendab rohke äramyydud eksemplaaride ja toimetusele saadet kirjade arv.

Käesolevast numbrist pääle leiti ka võimalikuks tasu maksta kaastöö eest.

Toimetus

Imelik kuu on aprill. Siin vahelduvad kylmad ilmad soojadega, siin tehakse yksteisele aprilli, yhe nädala jooksul pyhitsetakse kurbi ja rõõmsaid pyhi: Suur reede ja Ylestõusmise pyha. See on kuu, kus vaheldub kõigile kurbus ja rõõm, kylv ja soe.

Nagu kõigile nii ka skoutidelle. Kõige kurvema päeva järele aastas, 4 aprillil, järgneb kõige rõõmsam päev aastas, kevade pyha Jyripäev.

4 aprill; missuguse pika mälestuste rea kutsub esile see tõsiselle Eesti skoutidile, kes skoutide liikumist Eestis kõigi tema rõõmu ja valupäevadega tunneb.

4 aprillil 1919 langes kangelasena, vaenlase kuulist tabatuna Petseri all, Eesti skoutide esimeste ryhmade asutai ja skoutide mõtte elustai Anton Õnapuu. Juba näis, et yhes skoutide isaga langes ka organisatsioon. Samati kui kolmekymne aastases sõjas protestandid uut tuld said Gustav Adolphi surma läbi, nii ka siin tulid skoutid arusaamisele, et nyud, kus ees pole enam vilund juhataid, endil tuleb hakata uue hooga tööle, et armsast juhataist ja õpetaist elustet idusi tuleb

hakata uue jõuga, uue hooga maksma panema. Kui Anton Õnapuu matuserongist osavõttes skoutid esimest korda avalikult välja astusid, oli igal skoutil kurbuse tunde läbi põimit ka kohusetunne, igayks pidas oma kohuseks ja töötas endalle asuda uue energiaga Anton Õnapuust alustet skoutingi arendamisele ja laiendamisele Eestis.

Kuidas mälesta Anton Õnapuu't 4 aprillil? Yhes vanemas Tallinna ryhmas on viisiks saand, et 4. aprillil ryhm kogub lõkkejutule, kus Anton Õnapuu eluloo, tegevuse, eesmärkide ja sihtide yle juttu aetakse. Ruumile, kus peetakse „lõkkejuttu“ on antud pyhalik vaikne ilme kyynalde syytamise läbi, kuna harilikkudel lõkkejuttudel tarvitetakse ainult päeva ehk lambivalgust. Niisugusel pyhalikul vaiksel ymbrusel ja sygav-tõsisel jutuajamise sisul on suur mõju skoutide päale, kes mälestades kadund päalikut endamisigi töotavad agaralt tööle asuda armastet õpetai eeskujul skoutingi ja isama hääks. Loodetavasti võtavad ka tulevaastasel 4. aprillil teised skoutide ryhmad Eestis samase mälestuse austamise ja elustamise viisi tarvitusele.

Miks pyhitseme Jyripäeva

Nagu skoutidel teada, on yle maailma viisiks pyhitseda Jyripäeva skoutide pyhana pyha Jyri auks, kes olla skoutide ja guidide kaitsja.

Juba vanal hallil paganuse ajajärgul olid igal yhingul, igal seltsil, igal klassil omad kaitsjad jumalate seast. See komme on paganusest edesiant kristlastelegi ja mõned usud peavad kõvasti sellest kinni. Veel nyudki on merimeestel ja ametmees-

tel omad kaitsjad. Ryytlite kaitsja oli pyha Jyri.

Vana jutu järele oli pyha Jyri see, kes alati õigust nõudis ja kurja ilmast hävitas, olla ta ju ka kõige paha alguse seitsmepäise mao maha löönd.

Ryytlitel vanul ajal oli ka siht kurja ilmast hävita ja häduselle seega teed ja pinda valmista.

• Kindral-leitnant ROBERT BADEN-POVELL

Meie aja rüütlid oma sihtide poolest on skouid ja guidid. Ja vist sellepärast võttiski vana Robert (nii nimetatakse Baden-Powellit) tarvitusele skoutide kaitsjana pyha Jyri, seda enam veel sellepärast, et Inglismaal kaitsjate viis õige suurelt moeks. Teised maad tarvitusele võttes Baden-Powellist elustet ideed võtsid ka endalle muud vähema tähtsusega asjad ja korraldused, muu seas ka Jyripäeva.

Et mitte erineda teistest maadest korralduste poolest, olgugi et neil ehk kyll iseäralist tähtsust pole ja igapäevasteks, kylgesyndinuteks aja kestes jäänd, omasid Eestigi skouid Jyripäeva pyhitsemise.

Kuid Jyripäeval Eesti skoutide seas on hoopis teine ja suurem tähendus, kui ta on seda muil mail. Meil on ununend pyha Jyri auks pyhitsemine, kuid on pyhind ja lisana teiste maade omadelle juu-

regi tulnud uued tähendused. Pyha Jyrit pole meil juba usu tunnistuse järele, on olemas ainult pyha Jyri hyydsõna: hävita kurja ilmast, aga hävita seda enne eneses. Jyrist tuletame meelega ainult seda hyydsõna, mis on saand skouidi käsuks ja pyyame seda võimaldasa teosta.

Kuid uued tähendused, mis seot Jyripäevaga, on: kevadpyha, Jyriõõ 1343 ja Jyripäev 1919, samati Jyripäev 1920.

Kevadpyhana on Jyripäev skoutide tegevuses. Tali muutub suveks. Avanevad võimalused laialiseks tööks: õppereisideks, laagriks, spordiks ja muuks tegevuseks õhus, looduses. Skouid viskavad seljast talijoped ja ilmuvad välja rõõmsate nägudega suvivormis. Kevad on tulnud! Rõõmsa tervitusega antakse yksteisele kodu kui ka väljamaal kõige paremad soovid edesi. Sõidetakse kylla yhest linnast teise. Korraldetakse esimesed võistlused

aluseks suviselle tööle. „Kevad on tulnud!“ hyyab iga skout Jyripäeval ja pyhitseb mainit päeva.

Kuid pääle kevadpyha on Jyripäeval suur tähendus veel ajalooliselt. Esimest korda tegi Jyripäeval 1343 Eesti mees katset oma orjaikke all ägavat turja sirgeks ajada ja elukevadelle pyyda. See päev on ka kevadpyha elukevadel rahva ajaloos, sest Jyripäeval 1919 võitis kevad talve Eesti ajaloos Asutava Kogu kokkumistisega.

Jyripäev 1920 on kevadpyha Eesti skoutidelle. Sellel päeval syndis skouting Eestis sarnane teiste maade skoutidelle,

siis pandi esimene alustugi sillale, mis yhendab Eesti skoute yleilma skoutide vendlusega.

Kõige selle pärast pyhitseme meie Jyripäeva. See on meile pyha mitmekordse tähtsusega. See on kevadpyha mitmesuguses mõistes. Sel põhjusel pyhitsegem Jyripäeva paaradide ja pidudega. See on päev, mis sunnib meid kaasa aiatama, et kevadpäike, mis kaua oli varjat kodumaa eest, meile kaua veel paistaks.

Jyripäev on Eesti rahvalle, skoutidelle ja igale noorele laialises mõistes

KEVADPYHA.

A. T.

Ettevaatust skoutmärkega

Rahvusvaheline noorsoo vendlus, skoutide organisatsioon, võttis endalle tunnis-märgiks märgi, millel on pikk ajalugu, millel on suur ja laialine tähendus. Oli aegu mil selle märgi kandjad olid maailma valitseid. Ja nydyki kus on uuesti tarvitusele võet see vana traditsiooniline märk, on ja peavad olema tema kandjad jällegi suurmeelsed, häduse ja õigluse poole pyydjad inimesed.

Vanade ryytlike hyydsõna ja pää säädus oli: „Hävita kurja maailmas!“ Kuid kurja ilmast hävitamiseks on vaja hävitada teda eneses. Inimesel kes võimust saand kurja yle maailmas, pidi sydametunnistus ja au määrinata ning puhas olema kui liilia õis. Ryytli märki, liilia õit, kanda võis ainult see, kes tõesti vaimugi poolest ryytel oli. Kui ryytel tegi midagi, mis tema põhimõttele ei vastand, polnud enam ryytel ja astus sellest vendlusest välja.

Meie aja ryytiliste vaimu ja iseloomu omaduste edesiarendamiseks on skoudid, mispärast ongi endine vana traditsiooniline ryytlike märk, liilia õis, ka skoudi märgina tarvitusele võet. See märk on pyhal! Seda võib kanda ainult see, kes on skout. Et see märk, skoutide pyhadus, ei sattuks soovitamatusse kättesse yhtlasi skoutidega, on yle maailma viisiks, et igale skoudile

antakse ainult yks märk. See on juba ylelydiselt sääduseks saand skoudi märkide väljaandmisel, samati Eestiski.

Kuid mis meie näeme mõnes skoutide malevas? Igale skoudile antakse välja 6 (loe kuus!) skoudi märki, päälikuile niipalju kui ta osta jõuab. Et kuue märgi seast mõni märk kergelt ka mujale võib sattu, on täiesti loomulik. Õige sagedasti võib tänavail näha riidlevaid lehe või paberossi myyjaid poisikesi skoudi märk mytsil. Ei tahaks hästi usku, et igayhele, keda veel pole suudet skoudikõlbuliseks tunnista, mitte ametlikult vaid tegelikultki, vabalt skoudi märke välja antakse. Jääb yle ainuke võimalus, et need on säädusevastaselt omandet ja kantakse ilma sellekohase loata.

Niisuguselle nähtuselle, kus skoudi märke vabalt ilma mingi kontrollita myygile lastakse, tuleks lõpp teha. Tuleks meilgi Eestis pyyda säädust maksma panna, mis kõigis paigus käsitetav, et ainult skoudid võivad skoutmärki kanda. Igale skoudile tuleks välja anda ainult yks märk, aga mitte kuus. Ei aita ainult säädus paberil, vaid see tuleb tegelikult läbi viia, kas yleliigsete märkide ärakorjamisega ehk milgi muul teel. Samati tuleks kõvenda kontrolli skoutmärgi kandjate yle. Mõnel

maal on tarvitusele võet, skoutmärkide nummerdamine, mis on yhine skoudi kaardi numbriga. Kuna meie märkidelle tehniliselt võimata numbroid pääle lyya, tuleks meil märkide väljaandmisel kõvem kontroll maksma panna. Skoutmärk tuleks igale skoudile isiklikult yhes tunnistusega kätte usaldada. Niiviisi ehk jõuaksime ka kord niikaugelle, kus ainult skoudid oma pyhadust, märki kannavad. Samati tuleks ka kontrolli kõvenda skoudi märgi kandjate yle. Igayhelt, kes end mitte skoudile kohaselt tänaval ehk avalikkuses ylal peab, tuleks skoutmärk yhes kaardiga ära võtta ja teda maleva staapi kutsuda oma teguviisi kohta seletust andma.

Niisuguste abinõudega saaksime skoutmürgiga uhkustamisele piiri panna. Samuti

Noorseppadelle

„Ole valmis“ Nr. 1-s juba pöörati tähelepanu noorseppade tegevusviiside pääle eraldi just selles, et neil tahtmine on rohkem rääkida kui vaja ja olemas on. Kuid selle asemel, et niisugusest pahest vöörduda, seletavad noorsepad seda, mida kodumaal ei usuta, väljamaale. Näitusena esitame Soome skoutide ajakirja „Partio“ Nr. 3. Sääl on öeld, et eestipärase korraldusega skoutide organisatsioon Eestis ainult noorsepad olla, kuna teised skoudid kõik truud Vene korralduse poolehoidjad ja kummardaid olla. Ent kui kaugelle on arenend noorseppade „eestipärasus“, näitavad samas „Partio“ numbris avaldet noorseppade säädused, mis Vene omadest tõlge on. Nagu teada, esinesid Vene skoudid terve maailmast oma sääduste redaktsiooniga, mida nad käskivas toonis kirjutasid, kuna teised maad skoute mitte sundimise, vaid eeskuju läbi kasvatada pyyavad, põhjendes sellega, et inimene, päälegi skout, nii arusaaja peab olema, et mitte päalesundi, vaid eeskuju talle vajab. Samas arvamis on ka Eesti skoudid kõik pääle noorseppade, kes veel loodavad käskimise ja sundimisega eesmärgile jõuda. Kui ei

õhutaks kõva kontroll skoute korralikkuselle ja selle tagajärjel hakkaksid skoudid end korralikult ylal pidama, kuna praegu skoudilisest ylalpidamisest yle pooled skoudid ei mõista, ei taha, ei suuda aru saada. Skoutide elukommete ja ylalpidamise parandamiseks on päalikuil suur ylesanne. Ei tohi isikut lubada enne eksamille, kui ta end korralikult ylal ei pea. Ei tohi enne algaile, kui temal arusaamine puudub skoudi korralikkusest ja elukommetest, lubada kanda skoudi vormi ja skoudi pyhadust, märki.

Ainult sel moel kasvatame korralikke noori.

A. Tols

suudeta säädusi omapäraseks teha, kuidas võib siis lugu korraldusega parem olla? Korralduse väljatöötamine on ikkagi keerulisem, kui sääduste väljatöötamine.

Viimasel ajal näib noorseppadelle nagu otsekoheseks ylesandeks saand Eesti skoutide venemeelsuses syydistamine. „Eesti boy scout“ nr. 4-ndas avaldeti päälkirjaga „Eesti boy scoutide vorm“ Vene skoutide vorm. Kuna ta noorseppade häälekandjas ilmus ja noorsepad endid ka boy-skoutideks nimetavad, tulid paljud Eesti skoudid arvamisele, et see noorseppade vorm olla, kuid noorsepad tõendavad sama lehe nr. 7-das, et see koguni Eesti skoutide vorm olla, kuna Eesti skoudid kunagi pole teadnud, et neil niisugune vorm on ja ei tea praegugi. Paljuid skoute huvitas kysimus, mis ajast Eesti skoutide vormi väljatöötamine ja kinnitamine noorseppade kätte on antud. Või on noorsepad endalle ylesandeks teind Eesti skoutide maleva kulul endalle poolehoidu võita. Sest milles muidu niisugune valeteadete laiali laotamine Eesti skoutide maleva kui ka tema korralduste ja tegelaste üle.

Kongressil lootsid paljud, et noorsepad yhes skoutidega ka yhised sihid ja eesmärgid endalle võtavad ja ühisse malevasse koonduvad, ka noorsepad ise tõendasid seda. Kuid asi näib hoopis teisiti olevat. Pääle kongressi jätkavad noorsepad enda kihutustööd Eesti skoutide malevas asutes linnades, kus skoutide organisatsioonid kaunis kindlal alusel ja suure hoolega töötavad, oma osakondi, kuna nad uusi põhimõtteid ja esemärke yles ei sää. Näib olevat, et nende pyye on ainult lõhesta Eesti skoutide yhist peret. Millega muidu seleta noorseppade ryhma asutamist Tartus.

Minu soov oleks noorseppadelle: jätku nad lõhestamise Eesti skoutide malevas nii suusõnalise kui ka kirjalise kihutustöö läbi, nii kodu kui väljamaal. Et ka noorseppade vaade au pääle sarnane on skoutidega, tuleks juba jätta ykskord valeteadete avaldamised. Kui ei teata, kuidas lood tõsiselt on, ei tarvitseks siis ka valeteadete avaldada, vaid parem vaikida. Mingisugust tulu ju valeteadete laiali laotamisest ja laimamisest noorseppadel ei ole, kuid skoutingi pääle Eestis võib ta halvavalt mõjuda.

„Eesti skout“

Skoutide ekskursioonidest

(Järg)

Kui õhtupoolik nii mängides ja endid lõbustades mööda on saadet, peavad kõik skoutid telkide juure määrat ajaks tagasi tulema, kus nad päälikut tarvilised juhtnõõrid saavad.

Päämure on muidugi — õhtusöögi valmistamine. Selles näidaku kokad endi osavust, kes erieksami selles asjas juba teind. Kui õhtusöök valmistet ja söödudki, ei tohi milgil tingimisel kohe magama heita, olgu kõik nii väsind kui tahes, vaid mängitagu veel enne — minupärast kas või „viimast paari“, ehk „kolmas yleliigne“. Pärast seda kogugu kõik yhtekokku, kus siis skoutlike jutte hakatagu vestma. Jutud olgu tingimata huvitavad; sest vastasel korral kaob huvi vastu ja siis kuulatakse ainult vastu tahtmist. Magama minnes jäävad osa skoute vahikorrade, vahetades öösel vastamisi endid uutega.

Kui õõ nõnda laagris veedet, oldagu teisel hommikul kõik natuke enne päikese tõusu yleval. Sest mis võib ekskursioonis loodusse kaunimat ja suursugusemat olla, kui ilusal suvehommikul tõusvat päikest vaadelda, hingates täisi kopsu hommikust, värsket õhku. Kui silmad kylma veega pestud, mis une kaotab ja näo värsken-

dab, võib natuke „keha kinnitada“ ja siis lähedal olevasse metsa „luuramiskäigule“ minna. Neid luuramiskäike võib igayks oma maitse järele korraldada, seepärast jätan neid siinkohal puudutamata, kuid see on fakt, et nad skoute kõige rohkem huvitavad ja ergutavad, kui teised mängud. Pääle luuramiskäike võib veel ymbruskonna ilusamaid paiku vaadelda ja siis linna tagasiminemiseks teele asuda.

Laager skoutidelle on tõsiseks meelelahutuseks pääle mitmekuise koolitöö. Ta viib nad tolmusest linnast välja — sinna, kus ymbruskonna õhk on täis värskust ja karastavust; viib sinna, kus pole kuulda linna kära ega myra.

Kuid ekskursioonid, mis on korraldet õise laagrisolemise, on majanduslike raskustega seot ja seepärast mitte meie kõigis ryhmis läbiviidavad. Need ryhmad võivad ainult yhepäevaseid ekskursioone korraldada. Kuid peab leidma ikkagi mõni kesktee, et vaesemadki majanduslike oludega ryhmad saaks öösetel laagris olla.

Selleks on meil just abiks pärast koolitöö lõppu korraldetavad õpilaste ekskursioonid.

Ryhmad, mis koolides asuvad, sõitku yhes teatud klassidega ilusamise paiku, kus väga hästi saab 1—3 ööd laagris olla, sest et õpilased niikaua ymbruskonda vaat-

levad ja siis võib jälle kõik yheskoos tagasi sõita.

Lõpp

Tartus, 10. apr. 1921

Eduard Looga

Tarvilised näpunäited laagriskäijatele

(Järg.)

Nr. 9. Hilja sygisel kylmaga metsa ära eksides, kui pole võimalik vast tuld teha, võib kergel viisil sooja saada. Seks kaevatakse sipelgapesa lahti ja istutakse siis sinna. Nagu teada on sääl ka talvel elu ja kus elu, sääl on ka soojust.

Nr. 10. Laagris magades, juhtuvad tihti sinna nõelussid roomama. Hääks abinõuks selle vastu on tubakas, mida riputatakse ymber telke.

Nr. 11. Naharikkeid, haavu ja pigistusi pestakse kreoliini ehk lysoli veega. Väiksemaid kriimustusi ravitse-takse boorsalviga.

Nr. 12. Kui põlend haavade pääle puusytt pannakse, siis lõpeb valu ja haav hakkab paranema. Samuti on hää seks munavalge.

Nr. 13. Saabastelle ei asu pikema seismise järele hallitus pääle ja ei lähe ka kuivas kohas mitte liig kõvaks, kui nad terpentini õliga veidi sisse hõõrutakse. Päälisnaha teeb pehmeks glitseriin. Iseäranis tuleb seda pitsitavate jalanõude juures soovitada (tankidel), sest glitseriin hoiab kaua naha pehme. Vanadelt saabastelt tuleb enne muu määre ära pesta ja siis märja naha pääle määrada.

Nr. 14. Väikest verejooksu paneb kinni raua õli, (Eisenhyperchlorid) mida igast apteegist võib saada. Mõni tilk sellest sulub verejooksu nii, et tilkagi verd välja ei tule.

Nr. 15. Et piima hapuksminemise eest hoida, seks lisatakse iga toobi piimale 1 noatsa täis söögisoodat juure.

Nr. 16. Ninast verejooksu korral ei tohi pääd longu lasta ega nina nuusata. Kuklasse pandagu kylmavee kompressid. Samuti tõmmatagu kylma vett ninna. Seepoolne käsi tõstetagu yles, kus poolt jookseb veri, kuna teise käega verdjooksev sõõrme kinni pigistatakse. Ei lakka veri jooksmast, antakse iga $\frac{1}{2}$ tunni tagant haigelle glauberi soola lahu.

Nr. 17. Palaviku korral pütatakse haiget higistama ajada. Haige keha hõõrutakse piirituse ja äädika seguga. Hapu jook kuremarjadest, tsitronist j. n. e. Hiniini pulber.

Nr. 18. Päikse piste. Kylma vee kompressid ja valamine. Kuklasse sinepi plaaster ja verekaanid. Pähe jääd. Sydame lohku võib ka sinepi plaaster panna.

Nr. 19. Pikse lõök. Esiteks riidest vabastada, siis seliti kända. Kylma veega valada ja anda salmijaagu piiritust nuusutada. Käte ja jalgade hõõrumine. Kunstlik hingamine.

Nr. 20. Põlend haavade valu vähendamiseks kõige parem abinõu on munavalge. Ta hää omadus on ka veel see, et ta alati kättesaadaval on.

E. Tasa

(Järgneb)

„Skout on vend igale teisele skoudile ja guidile“

Nii on öeld yhes skoudi sääduses. Sama sääduse põhjal on skoutide ja guidide liikumine endalle nii laialist poole-

hoidu leidnud. See on säädus, millele skoutide tegelased ja teised skoutidelle kaasatundjad lootuse panevad tulevasele

rahvastevennastamisele teed tasandades. Selle pääle vaatamata, et skout on isamaalane, on tema ka isik, kes pyyab kaasa sõdade vähendamisele ja rahvaste ligindamisele. „Skout on ju kõigi sõber ja vend igale skoudile ning guideile.“ Väljainnes sellest säädusest, mis yleilma on tarvitusele võet guideide ja skoutide juures, astuvad skoudid ja guidid kirjavahetusse väljamaalastega. On vaja ju sõnu maksma panna tegelikus elus, on vaja sõprussidemeid, sõlmi ka väljamaal. Iga skout peaks kõige vähemalt kolme väljamaa skoudiga kirjavahetuses olema. Skoudid ja guidid kes seda veel ei ole, tehku seda rutuliselt.

Latvija skoutide vanemalt Valter Vart'ilt saime ettepaneku saata temale Eesti skoutide adresse, kes on nõus sõpruse sidemeid looma naaberrahvaga. Eelmises numbris avaldasime ka selle teate, kuid vastust pole saand veel yhegi skoudi käest, kes sooviks yhendust luua naabritega. Loodame, et skoudid kui ka guidid sel korral endi kohust täidavad soovides kirjavahetusse astu võõramaalastega.

Saatke toimetusse endi adressid, siit saadetakse nad edesi väljamaadesse. Sellega avaneb hää võimalus omi kollektisioone täienda margi ja postkaartide korjajadel kirjavahetuse läbi väljamaadega. Selle tulu pärast juba peaks astuma yhendusse väljamaalastega. Kui on tuttavaid ees väljamaal, ehk kyll ainult kirjavahetuse läbi, on palju kergem reisima minna või kuhugille võõrale maale sõita. Sõbralik vastuvõtt skoutide poolt, kellega yhenduses ollakse, on kindel. Väljamaa skoutidest on alamal nimetatavad soovi avaldand kirjateel sõbrusta Eesti skoutidega ja guideidega:

1) Inglise skout

Norman Booth
Huddersfield
Netherton
England.

Inglis ja esperanto keeltes.

2) Ungari skout

Karlo Markovits
VII. Elemer u 17 f. s.
Budapest
Ungaria.

Soovib yhendusse astu postkaartide vahetamisega Saksa ehk esperanto keeles.

3) Hollandi skout

J. Volhers
Benhustraat
Zutphen
Holland.

Soovib piltpostkaarte vaheta Saksa ehk esperanto keeles.

4) Tscheko-Slovaakia skout

Jan Hrůza
Kladno
Cehoslovakia.

Soovib kirjavahetust Saksa ehk esperanto keeles.

5) Saksa skout

Hermann Koch
Gebaßtelstr. 22/I
München
Germania.

Vahetab marke, postkaarte, rahasi ja muud Saksa ehk esperanto keeles.

6) Inglise girl-guid

Maud Ellis
5 Wickham Rd
Beckenham
Kent
England.

7) Inglise girl-guid

Dorethy Laue
24 Agnes Rd
Acton Vall
London
England.

Soovivad yhendust kirjateel ingliskeeles Eesti girl-guidega.

8) Soome guidmaster:

Elli Lietzen.
Sialo (Suomi)
Yhteiskoulu.

9) Guid:

Inkeri Heinanen.
Sialo (Suomi)
Yhteiskoulu.

Soovivad mõlemad kirjavahetust kas Eesti, ehk Soome keeles.

10) Eirene Syyshi.
Huopalahti 70. Helsinki
Suomi (Finland).

Soovib kirjavahetust Saksa, Soome ehk

Eesti keeles. Vastused temalt — Soome keeles.

Eesti skouidid ja girl-guidid! Aidake sõprussidet pidada väljamaa skoutide ja girl-guididega. Seda teete siis, kui astute kirjavahetusse väljamaa skoutide ja guididega.

Väljamaalt

Pääle rahvusvahelise skoutide Jamboree Londonis on skouiding igal maal endalle hoopis teise kuju ja laadi omand, kuidas oli see varemalt. Nii meil Eestis, kui ka mujal maades, oli kunni jamboreeni skoutide liikumine täiesti oma ette ilma mingisuguse lähema yhenduseta väljamaaga, maha arvates telegramide vahetamine iseäralistel pidulikkudel juhtumustel. Aga kui vägevaks on tõusnud yhendus pääle ylemaailmset kongressi ja pidu. Alustame rahvusvahelise byrooga. Byroo ylesanne on täielist sident alal hoida kõigi maade vahel. Selleks ta annab neljakeelelist ajakirja välja, laotab teiste maade adresse laiali, koondab kõiki skoutide organisatsioone rahvusvahelisse liitu jne. Byroo tegevust juhib Herbert S. Martin, kes on kõige tähtsam skoutide tegelane Inglismaal, Baden-Porvelli järele.

Sõprussidemete loomine rahvaste vahel algas kirjavahetusega skoutide eneste vahel, aluse sai see pidustustel käijatelt saadikutelt ja nende kaudu on ta laiali lagunend teistegi skoutide sekka.

Kõik skoutide organisatsioonid pyyavad oma pidustustel rohkem rahvusvahelist laadi anda. Samuti on tekkimas mitmesugused rahvusvahelised skoutide liidud. Näituseks, Rootsi skoutide liit teeb ägedasti tööd „põhjamaade skoutide föderatsiooni“ asutamisega. Ka Eesti skoutide malevalle on ettepanek tehtud liitu astu. Ettepanek võeti vastu. Samuti on tekkimas liidud, mis koondavad teatud erialadel töötavaid skoute, on juba asutet min-

gisugune margi korjaide liit, mille yle aga, kahjuks, lähemad teated puuduvad.

Jamboree on suured muudatused skoutingi edespidises tegevuses ellu viind. Kuna varemalt rahvaste ligindamise kysimus ainult paberil seisis, on nyyd lood hoopis teised. Kui skouting niiviisi areneb, kuidas see senni olnud, siis võib kindlasti ytelda, et skoutide internatsionaal yheks vägevamaks teguriks paisub rahvaste rahu alalhoidmises. Ta on tugevam, kui kõik muud rahvaste liidud.

Luksemburgist

Luksemburgi skouidid pyhitsevad tänavu suvel enda organisatsiooni 5. aastast synnipäeva ylemaalise laagriga, nagu see neil traditsiooniks on saand organisatsiooni aastapäeval. Et pidustustele rohkem rahvusvahelist ilmet anda, selleks kutsuvad nad yles kõiki naaberrahvaid nende yldisest „pow-vow'st“ osa võtma igat maad yhe ryhmaga, ehk kõige vähemalt saatkonnaga. Yldine „pow-vow“ on nendel 30. juulist kunni 1. augustini, see on 3 päeva. Pääle laagri korraldetakse võõramaalastele hertsogi riigi tähtsamate koh-tade näitamist.

Eeskujulik ettevõte, ehk peavad ka meie yldlaagri korraldaid Pyhajärve seks meeles.

Ameerika Yhisriikidest

Ameerika skoutidel on viisiks iga aasta aruannet tegevuse yle trykitult avalda. Aruanne 1919 aasta tegevuse yle „Scou-

ting“ on 192 lehekülge paks, ja sisaldab endas päälle hulga piltide, joonistuste, karikatuuride ja võrdlevate tabelite järgmised andmed skoutide liikumise üle:

1918 aasta lõpuks oli skoutide ja kaastöötajate vanemate arv 418,985. 1919 lõpul kasvas see arv 462,060 inimeseni. Kindel pilt poolehoiu suurenemisest. Ryhmade arv oli 1919 lõpul üle 16.000. Ligi 1000 ryhma on ilma skoutmasteriteta, nii et nende arv üle 15.000 on, abiskoutmasterid oli üle 16.600 ja skoutide arv üle 360.000. Kui jagada skoutide liikumistegelaste arvule rahva arv, leiame, et iga 227,5 elaniku päälle oli 1 skout.

Huvitavad arvud on ka ryhmade tegevuse piirkondade üle. 16.000 rühmast on 6.100 koolide juures, 3.100 kirikute juures, kõigest 649 rühma on omaette ruumidesse asund ja Y. M. C. A. juures on ainult 493 rühma.

Skoudi ajakirja myydi 1918 aastal 1.340.000 eksemplaari, 1919 aastal aga 1.956.000 eksemplaari. Ametlikku käsiraamatut „Boy-scouts of Amerika“ trykiti 1.256.400 eksemplaari.

Ka majanduslikult on organisatsioon õige kindlal jalal, nimelt on tarvita suur summa üle 1½ miljoni dollari. Organisatsioon mingisugust kindlat toetust ei saa, samuti on kõik liikmed liikmemaksudest vabad. Ylemal mainit kapital on kõik vabatahtlikkude annetuste läbi saadud skoutide liikumisele kaasatundjailt.

Millal jõuame meie Eestis nii kaugelle.

V. A.

„Olympias“,

millega Eesti skoutidel, kes Londonis käisid, mitmedki hääd mälestused seot on,

asub praegu tsirkus, kuna väikses saalis „Inglis tööliidu koksi matsch“i peetakse. Lähemas tulevikus tulevat sääl õhulaevade väljanäitus.

Vinifred

Soome girl-guididest

Oli juhuse nende ridade kirjutail neil päivil kirjateel yhelt Soome girl-guidilt mõned teated nende girl-guidide kohta saada. Nagu kirjast selgus, on nende maleva korraldus täiesti korras. Kõik guidid on jõudnud omale juba ka vormi muretseda. Seltskond vaatab häatahtlikult yleldist skoutismi liikumist, toetades teda ka majanduslikust kyljest. Suurt rõhku pandavat neil spordi päälle, mis juba häid tagajärgi esile olla toond.

Niisama korraldetavat väga tihti ryhmadest referaate — igasuguste teemade üle.

Iseäranis viimast asjaolu kiidab kirja kirjutai hääks vaimliseks arenemiseks girl-guidide kohta ja soovitab seda ka Eesti girl-guididelle.

Päälle selle olevat nendel juba oma häälekandja, millest aga midagi kiitvat ei võidavat öelda. Häälekandja ilmumine rippuvat ära „Jumala hääst ja armulisest tahtnisest“. Põhjuseks olla kaastööde puudus ja osalt tryki olud. Kirjutai loodab aga, et needki takistused tulevikus võidetakse ja siis võib häälekandja järjekindlalt, takistamatult ilmuma hakata. Olla kuulda, et Soome girl-guidide päälidud tahta sel kevadel, päälle õpitöö lõppu — ringreisile Eesti tulla, kuid selle teostamine rippuvat sõiduvõimalustest.

Eduard Looga

Eesti Vabariigis tarvitusel olevad rahad.

Endine rahaminister J. Kukk.

Kroonika

I. Üleriiklik kongress

Üleriiklik kongress peeti Tartus 20. ja 21. märtsil. Osavõtsid Tartu 50, Tallinn 33, Noorsepad 7, Võru 4, Valga 3, Rakvere 3 ja Narva 1 esitaiga.

Kongressi avas Elken Tartust. Juhatadeks valiti Elken Tartust ja Silber Tallinnast. Kirja toimetadeks Maaling Tallinnast, Tederson Võrust ja Treufeldt, Urm ja Antik Tartust.

Vastu võeti järgmised otsused:

1. Väljaanda ametlikku häälekandjat „Eesti skout“.

2. Eesti skoutide maleva moodustagu autonoomiste yksustena kõik Eesti riigi piirides asuvad skoutide organisatsioonid.

3. Alaliseks kõrgemaks võimuks olgu asemikkude kogu, mis seisku koos valitud esitajadest: esimese 100 liikme päält 1 ja iga järgmise 500 päält üks esitaj.

4. Kõrgem võim olgu kongress. Kongressi kokkukutsuiks — keskkorraldus ehk revisioon-toimkond.

5. Kulud kaetagu autonoomsete organisatsioonide poolt proportsionaalselt liikmete arvule.

6. Keskkorralduse tegevust revideerigu asemikkude kogu poolt valit revisioon-toimkond.

7. Eesti skoutide maleval olgu yhine märk, mis keskkorralduse poolt välja töötatakse; märgi aluseks võtta rahvusvaheline „skoudi liilia“.

8. Eesti skoutide vormi töötagu välja tulevane keskkorraldus. Vormile jäägu rahvusvaheliselt tarvitusele võet skout-kaabu ja rätik. Vorm on sunduslik ainult esitustele. Autonoomsetel yksustel jäägu õigus oma vormi kanda.

9. Organisatsiooni nimeks võtta „Eesti skoutide maleva“. Organisatsiooni liikmed kandku nime „skout“.

10. Tervituse telegrammid saata rahvusvahelisele skoutide byroole ja Rootsi skoutidelle, kuna viimased esinesid ettepanekuga põhjamaade skoutide liitu astuda. Tervituskiri saadetakse Ameerika Noormeeste Kristliku Yhenduse Tartu osakonnale. Samuti saata tervitused karskuse kongressile ja Vabariigi Valitsusele.

11. Suvel korraldada yldine skoutide laager.

12. Yhiselt yldise laagriga korraldada võimaldasa Esperanto kursused.

13. „Ole valmis“ tunnistada mitte kõigi Eesti skoutide häälekandjaks.

14. Anton Ounapuu mälestuse elustamiseks anda broshyyr välja. Kongress lõpeb isamaa hymniga.

Õhtul pääle kongressi oli yhine teelaud saadikuile ja sõnaõigusega isikuile.

Järgmisel päeval näideti väljaspoolt Tartut saadikuile linna. Tallinna saadikuid oli orkester ja ryhm skoute saatmas.

—s

Asemikkude kogu

Asemikkude kogu koosolek oli laupäeval 2 skp. Tallinnas. Esitet on Tallinn 4, Tartu 4, Rakvere 1, Võru 1 ja Valga 1 esitaiga. Puuduvad „Noorspad“, kes pärast informatsiooni otstarbel koosolekulle ilmudes teatavad, et nad olevat kutse saand ilmuda 3 skp. Koosoleku juhataiks valiti kapt. Tõnson, kirjatoimetajadeks Johanson ja Antik.

Vastu võeti vorm sarnasel kujul nagu senniajani maksev oli. Ainult tutti värvi mytsi ääres sai muudet. On nyd nimelt: ryhma päälikul roheline, ryhma abipäälikul — punane, ryhma ja malevate vanematel — lilla, Eesti skoutide vanemal — valge, maleva päälikul — valge. Maleva päälikul kannab, eralduseks Eesti skoutide vanemast, skoudi pluusi. Päälikud, kes pole vastavat eksami ära teind, kannavad skoutmärki vastaval foonil. Aumärkidest

võeti vastu „elupäästmise rist“: kolm järku I — pronks, II — hõbe ja III — kuld. „Hõbe hunt“ ja „svastika“.

Ryhmade korraldust muudeti seega, et ryhmas, kus yle 3 salga, tuleb iga kolme salga pääle üks ryhma abipäälik.

Keskkorraldus nimega „Eesti skoutide Päästaap“ valiti koosseisus: Eesti skoutide vanem kapt. Tõnson, sekretäär Balduin Rautsmann, abisekretäär Hans Johanson, laekahoidja Alfred Purin. I nõunik (inspektor-päälik) Silber — kõik Tallinnast, II nõunik al-kapt. Orro Tallinnast, III nõunik Hermann Võrust ja IV nõunik Landberg Rakverest. Juhatusese täide-
saatmiseks jäi põhikirja väljatöötamine, noorte pyhast osavõtmise korraldamine, yhise laagri korraldamise Pyhajärvel ja muud kysimused.

Pyhapäeval tutvusteti kylalisi Tallinna linna ja ymbrnsega. Samati ka laevadega sadamas.

Kell 4 oli pankett Estoonia punases saalis asemikkudelle ja Tallinna skoutide ryhmade vanematele ja päälikutele.

—s

Guidide arv

tõuseb alaliselt Eestis. Malevate nimekirja võib täiendada Valga ja Võru guidide malevatega. Ka Tallinnas on uus ryhm juure tekkind, nimelt guidmaster Toomi ettevõttel IV guidide ryhm. Kuid siiski on guidide arv Tallinnas liiga väike võrreldes teiste linnadega. Vähemates linnades on ryhmade arv samane ehk suuremgi kui Tallinnas. Näituseks Tartus 10 — Võrus 3 ja Valgas vist sama palju. Miks?

Tartus on kooli valitsused guidide arenemisele hakand takistusi tegema põhjendades, et pole vilund jõude juhtimas. Kuid vilund jõud peavad ju kasvama ega ju keegi ilma tegevuseta ei vilu ametisse. Ei ole veel juhtund, et keegi mingisuguselle täiuselle jõuaks ilma harjutamata. Loodame, et ka koolide juhatused sellest aru saavad ja selleasemel, et guidingit

takista arenemise teel, temale kaasa pyyavad aidata jõudu mööda. Võtke eeskuju Valgast, kus tytarlaste keskkooli juhatai algatusel ryhmad asutet on.

Guid

Skouting maal.

Esimese Tartu rover-skoutide ryhma asutamise koosolekul pyydsid mõned tõendada, et skoutingil ei olevat maal mingisugust poolehoidu loota. Kuid nyd näeme hoopis vastupidist pilti. Sakus, näituseks, asuteti skoutide ryhm. Poolehoid ryhmale on alguses õige suur. Lastevanemad soovivad ryhma, kui häd korraarmastuse ja töökuse kasvataid. Nimelt ryhma staabi ruumidesse tegid skoutid ise istmed ja lauad, samuti lubjasid seinad ja lae. Seintele valmistetakse praegu riiulisi, kuhu võiks mahuta kõiksugu kollektsoone ja töid, mida nad suvel koguvad. Suvise tegevuse kavva on võet pääle muu ka laagri teostamine. Kavatsetakse Tallinna skoute ja guide kylla kutsu.

Kui otsusta esialgse õhina yle, millega töötetakse, siis peab ytlema, et maal skoutingil palju suurem tegevusväli ja pind on kui linnas. Ryhma astuda soovijaid tuleb mitme kilomeetri tagant. Häd edu ettevõttele maal!

—s

Meri-skoutide ryhm

I Meri-skoutide ryhm on asutet. Koosolekul 5. aprillil võeti vastu järgmised otsused:

1) Ryhm allub kunni meri-skoutide maleva loomiseni Eesti skoutide päästaabile.

2) Ryhma tegevuspiirkond on Eesti Vabariigi piirides asuvad veed.

3) Ryhma liikmeteks võetakse vastu täiskogu poolt 2/3 häälteenamusega yle 16 aasta vanuseid skoute.

4) Meri-skoutide õigused on yhtlased teiste skoutide õiguste ja kohustustega.

5) Säädused, käsud, kombed, märk, tervitus ja töotus kui ka ryhma sisemine korraldus on sarnane teiste ryhmadega.

6) Suvel, kui vähegi võimalik, merele asuda.

Kuna Eesti merimaa on, tuleb niisuguse ryhma asutamist väga tervita, mille eesmärk on kasvata tublid merimehi. Nagu kuulda olla Tallinna reaalkoolis ka sarnane ryhm tekkimisel. Eesti skoutide Vanema kapt. Tõnsoni arvamisel on meie sõiduvõimaluste kohta kaunis häd ja lootusrikkad väljavaated.

I-ne meriryhm on endalle juba soetand töökoja ja hakkab valmistama skout- ja guidmärke.

—s

Tartu I rover-skoutide ryhm asutet

Tartu Õpet. Seminaari juure on A. Tolsi algatusel I Tartu rover-skoutide ryhm asutet. Ryhmapäälük Saar, vanem rover — Kink, mõlemad sama kooli õpilased. Ryhm töötab praegu täisi jõu. E. L—a

Ytles

„Soolaks sisse, aga ega seegi aita,“ ytles Rautsmann, kui Englise „rules'is“ ettenäht korraldused kongressil läbikukkusid. — „Raha tuleb ega kuulsuski kaota,“ arvas Johanson „Hudipoja käsiraamatut“ Rautsmannilt mahakirjutes ja trykki andes. — „Kena lind, aga karjub palju“ arvas I ryhma „neeger“ kongressil Elkenit arvustades.

„Kui seekord veel eluga pääsen, siis õpin ujuma,“ ytles meriskout, kui uppumas oli. — „Meie võit,“ ytles Tartu esitai asemikkute kogus, kui skoudi vormile pagunid alles jäeti.

„Juba kaks häält olen maleva hääks bankettidel ära laulnud, aga ikkagi ei peeta minust lugu,“ ytles Tols.

„Ma olen õige organisatsiooni leidnud,“ ütles Tartu skoutide maleva hämeleon Pill ja astus „noorsepaks“.

Kullassepp H. PABO

Endine G. JÜRGENS

Aleksandri tän. nr. 6.

soovitab rikkalikun väljavalikun **kihla- ja laulatus-**
sõrmuseid (56 ja 92 pr.), **kuldkäevõrusid**,
uuri kette, kaela ehteid, prosse jne. Hõbe-
leivakorve, suhkrukoose, koorekanne, hõbe-
nuge ja -kahvleid, supi- ja teelusikaid. Nais-
terahva hõbevõrk - käekotte, meesterahva
paberossikoose ja muid kõiksugu kuld- ja hõbeasju.

HINNAD ODAVAD.

HINNAD ODAVAD.

Oskar Luik

Aleksandri tän. 1.

Mänguasjade, mängude ja iluasjade tööstus. Kõige vanem ja täielisem Eestis.
— Kirjutusmaterjali- ja paberkaupade ladu. — Lasteraamatute kirjastus.

Valmistab suuren maitserikkana väljavalikun kõvu mänguasju puust treituid, saetuid, nikerdetuid määrdimata värvidega ilustet. Mängud: male, lotto, tamka, reis ymber ilma, tsirkus, domino, Must Peeter ja palju teisi mängu, kokkusaadeldusi ja töid lastele. Ilu ja muid kunstlikult põletet ja maalitud asju, nagu: karpe, toosikesi, pinalid, tuhatoosid, vaase, kirjutuslaua iluasju jne. Värviliste pildi- ja maalimisraamatute, postkaartide jne. kirjastus. Tööstus töötab kunstnikude juhatusel ja kaastegevusel. Tellimised täidetakse korralikult. Myyk hulgaviisi ja üksikult. Hinnad odavad!

Tartun, Kaubahoovin
nr. 5, Tschernovi kõrval.

Saapakauplus

L. Oja & A. Kongo.

Tartun, Kaubahoovin
nr. 5, Tschernovi kõrval.

Soovitame omast uuesti täiendet kaubalaost

igasuguseid meeste, naisterahva, laste saapaid ja kingi
oman töökojan korralikult ja hääst materjalist valmistet.

Pääle selle on laon Ameerika kalosse ja nahka.

Moed ajakohased. — — — Hinnad parajad.

H. Laakmann'i trükk, Tartus.